

Opvlammingen bij IBD

Vincent de Jonge, MDL-arts

www.asz.nl

Inhoud

- Wat is een opvlamming?
- Wat is het risico van een opvlamming?
- Wat gebeurt er als ik een opvlamming heb?
- Kan ik een opvlamming voorkomen?

actieve IBD

OPVLAMMING

opflakkering

aanval

relapse

Colitis

exacerbatie

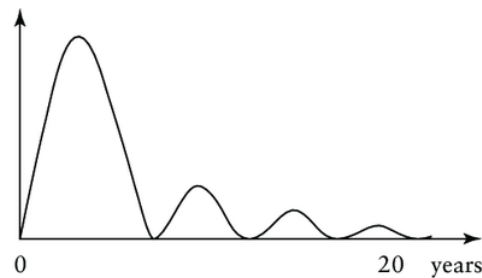
post

relaps

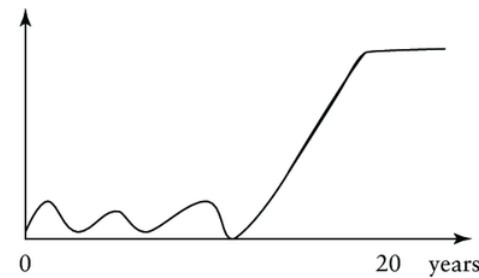
ileitis

Wat is een opvlamming?

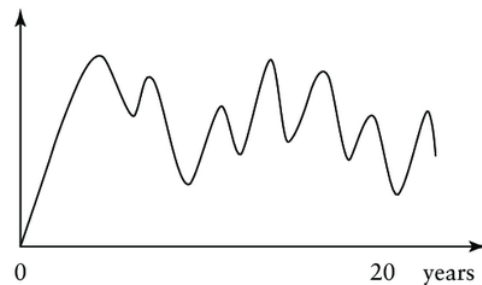
- IBD = chronische darmontsteking
 - Periodes waarin de darmontsteking rustig is
 - Periodes waarin de darmontsteking onrustig is

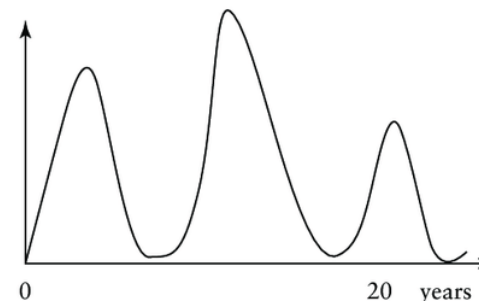
Curve 1. Initially highly active disease followed by remission or mild intestinal symptoms

Curve 2. Initially low activity followed by an increase in the severity of intestinal symptoms

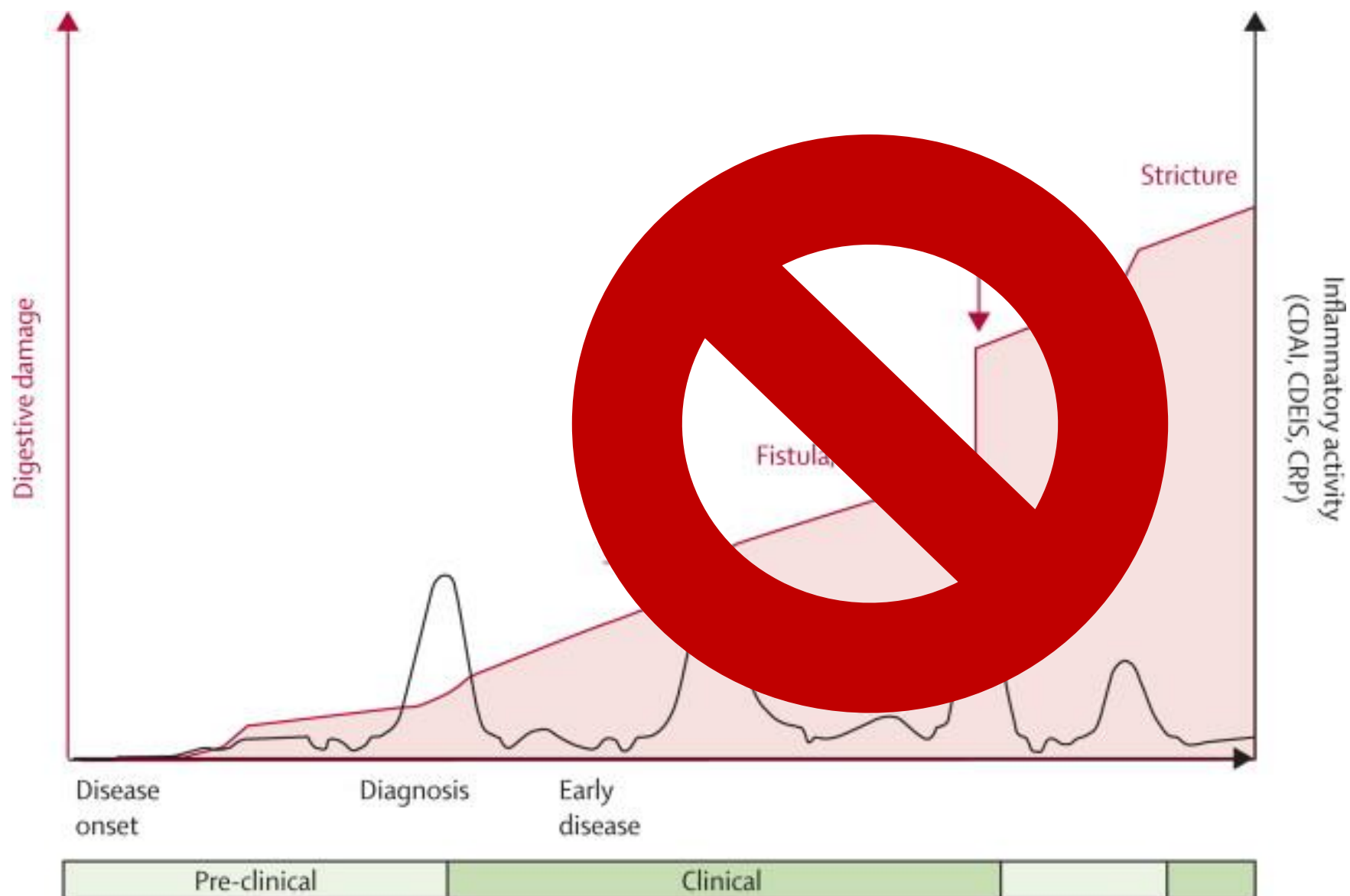
Curve 3. Chronic continuous intestinal symptoms

Curve 4. Chronic intermittent intestinal symptoms

Wat is het effect van een opvlamming?

albert
schweitzer

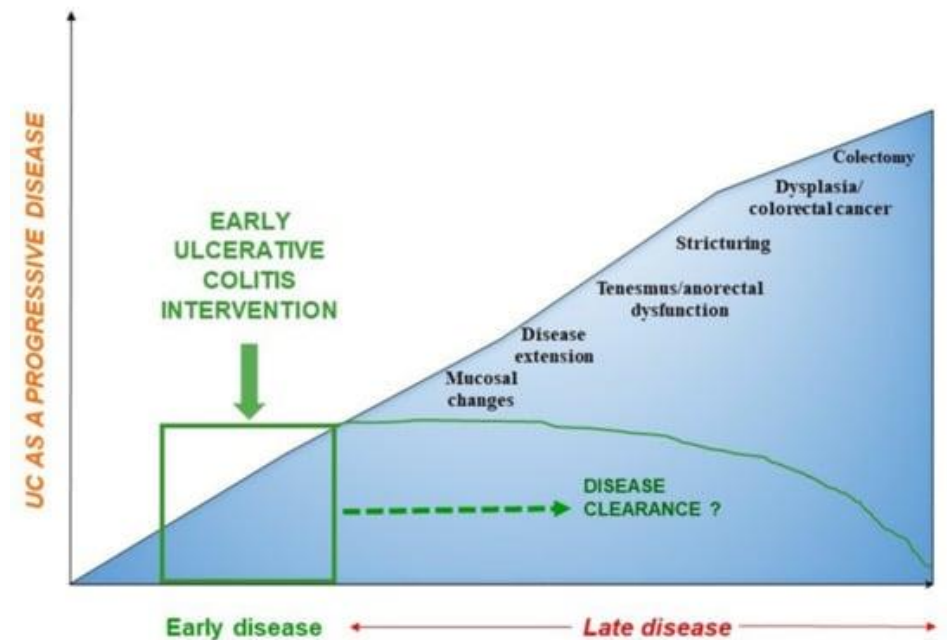
Wat is het probleem van een opvlamming?

- Risico he...

- Kla...
- A...
- ...conditie
- ...ziekte

- ...werkingen p...
- ...wing van c...
- .../darmkanke...
- No...

BEHANDELING

Daarom het belang van onderdrukken van ontsteking

- Gezonde leefstijl
- Trouw aan controles en medicatie
- Tijdige herkenning actieve ziekte
- Adequate behandeling (met medicatie)

Wat gebeurt er als er een opvlamming is?

albert
schweitzer

Wat gebeurt er als er een opvlamming is?

 U belt de MDL-verpleegkundige/polikliniek
“Ik heb een opvlamming, mijn Crohn is weer actief”

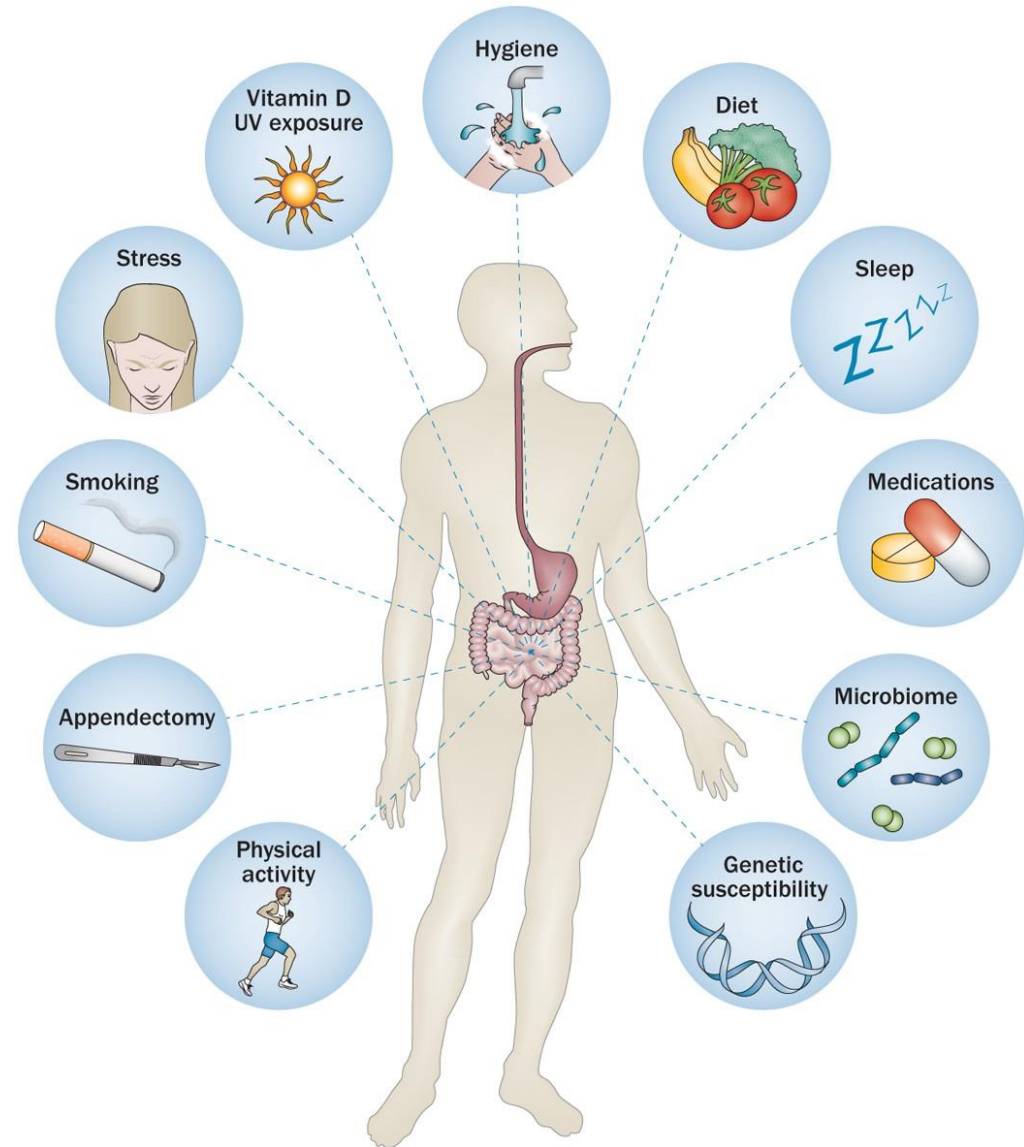
- >30% van patiënten heeft klachten passend bij prikkelbare darmsyndroom
- 40% vermeldt vermoeidheidsklachten
- In 5 jaar tijd 5% ‘buikgriep’
 - Risico hoger dan in de algemene populatie

Wat gebeurt er als er een opvlamming is?

- Vaststellen van opvlamming
 - Nagaan klachten
 - Infectie? Prikkelbare darmsyndroom? Bijwerkingen? Andere verklaring?
 - Kweken ontlasting
 - Bacterie? Virus?
 - Bepalen fecaal calprotectine
 - Kan ook om andere redenen verhoogd zijn!
 - Bloedonderzoek
 - Bijvoorbeeld CRP, albumine, medicijn spiegel
 - Beeldvorming
 - (Echo/)CT/MRI/endoscopie
 - Waar zit de ziekte en hoe ernstig?
 - Bijkomende problemen: fistels? Abscessen? Vernauwingen?

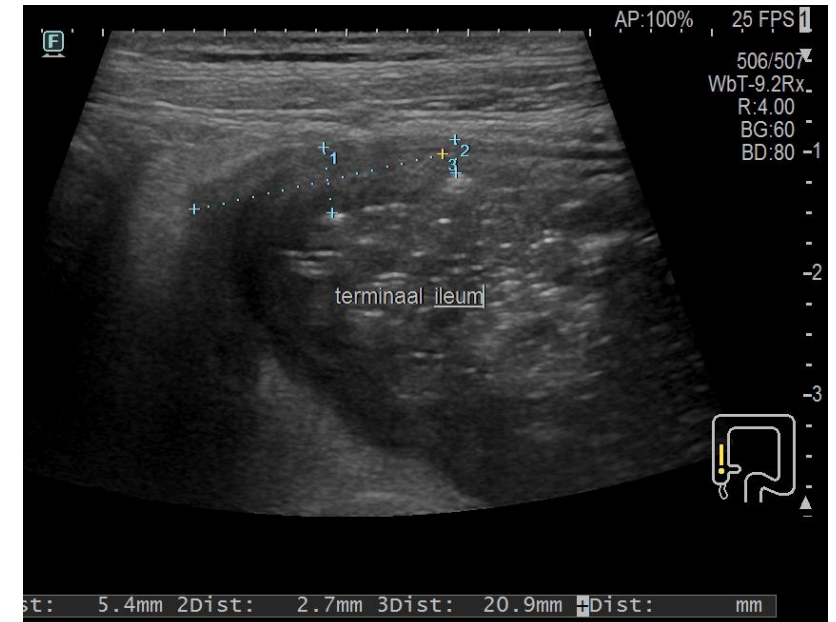
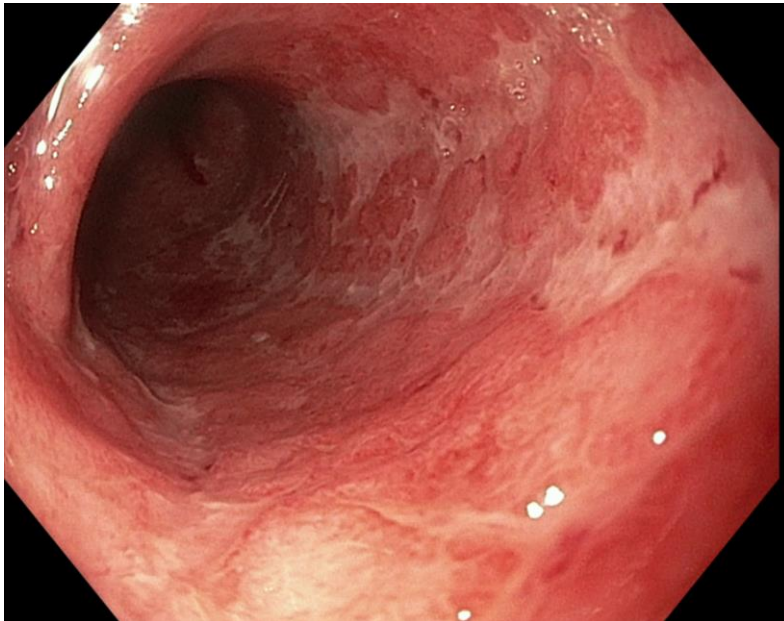
Hoe ontstaat een opvlamming?

- IBD = multifactorieel
- Factoren opvlamming
 - Stress
 - Medicatie
 - Medicatie-trouw
 - Dosering/spiegels
 - Antistoffen
 - Verminderde fysieke activiteit
 - Roken
 - NSAID/infectie/antibiotica?

Waarom inwendig onderzoek?

- Waar zit de ontsteking?
- Hoe ernstig is de ontsteking?
- Hoe lang is het gebied wat aangedaan is?

Polikliniek of ziekenhuis?

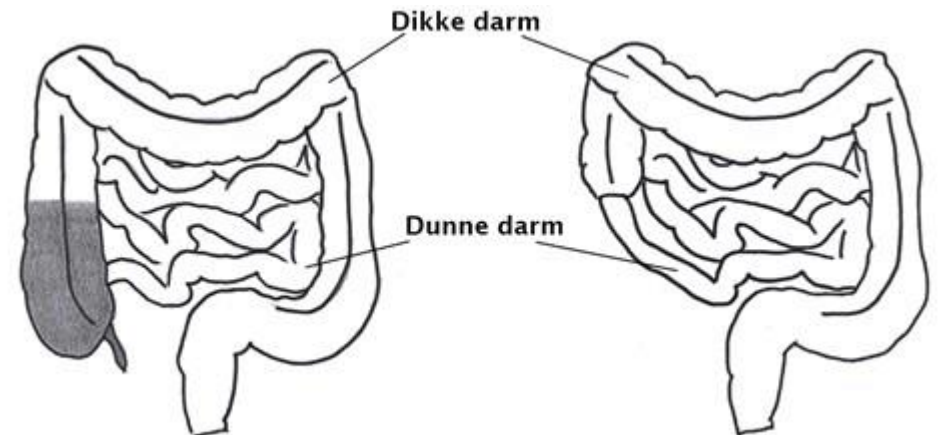
- Beoordeling: opname of niet?
 - Complicaties (bijkomende problemen)?
 - 'Translocatie'
 - Abscessen
 - Trombose
 - Infuus behandeling?
 - Ondervoeding?
 - Operatie noodzakelijk?
 - Risico op trombose

Een opvlamming: wat nu?

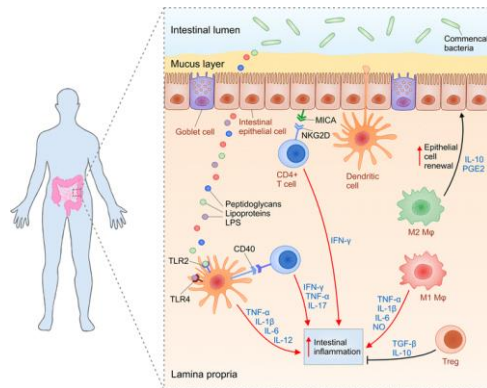
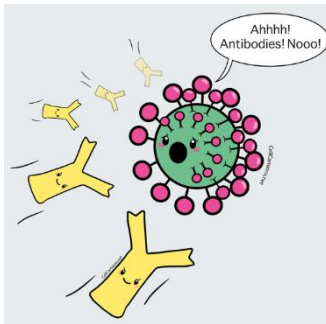
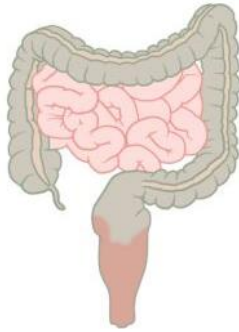
Aanvalsbehandeling	Onderhoudsbehandeling
Werkt snel	Duurt vaak even voor effect
Kortdurend (weken)	Langdurig (jaren)
Aspecifiek	Specifieke behandeling
Steroiden: prednison	Steroidsparend
Lange termijn bijwerkingen	Veilig op langere termijn

Aanvalsbehandeling

- Afhankelijk van:
 - Ernst en locatie van ziekte
 - Bijwerkingen van eerdere behandelingen
- Steroiden (tabletten, klysma, zetpil, infuus)
 - Budesonide
 - Beclomethason
 - Prednison
- Operatie
 - 'Darmsparend behandelen'
- Dieet (EEN/CDDED)

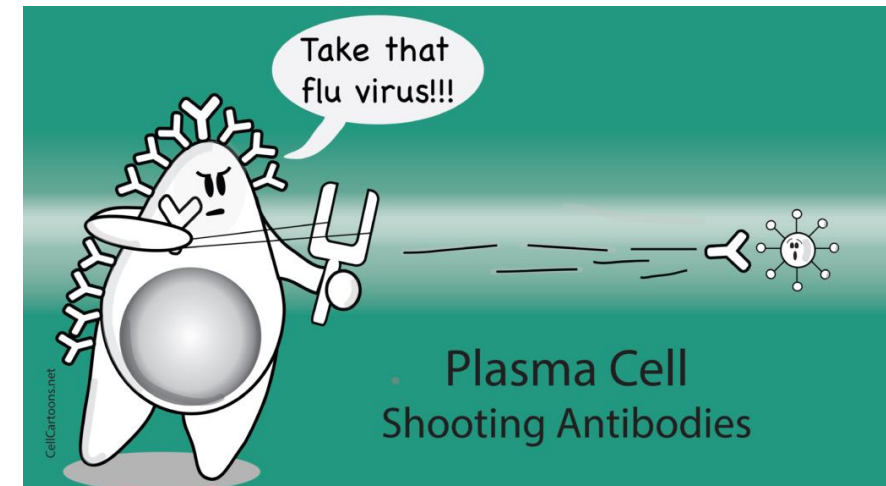
Onderhoudsbehandeling

- Wat is de huidige medicatie?
 - Komt het medicijn op de goede plek?
 - Klysma/zetpil erbij?
- Is de spiegel goed?
 - Wordt het goed (op)genomen?
 - Wordt het afgebroken door het lichaam: antistofvorming?
 - Infliximab/adalimumab
- Werkt dit mechanisme niet meer?

Antistofvorming

- Voornamelijk bij anti-TNFa
 - Infliximab 0-65%
 - Adalimumab 0-38%
- Lager risico als 'gewenning' door het lichaam
 - Thiopurine/methotrexaat voor 6-12 maanden erbij
- Hoger risico als tijdelijk staken/onregelmatig gebruik medicatie
- Vast te stellen met bloedonderzoek
 - Duurt enkele dagen

Onderhoudsbehandeling

- Overwegingen
 - Snelheid van effect
 - Antistoffen eerder
 - Bijwerkingen eerdere medicatie
 - Andere aandoeningen
 - Bijv. reuma, huidziekten, kanker
 - Voorkeur patient
 - Leeftijd
 - Zwangerschap (of wens)

Take home messages

- Goede behandeling voorkomt opvlammingen
 - En hiermee problemen op de langere termijn
- Maar, het kan lastig zijn en tijd kosten om een opvlamming vast te stellen
- Er zijn vele factoren van invloed op de keuze van behandeling van een opvlamming en erna

Dank voor de aandacht

